

SESSION 2009

**CONCOURS EXTERNE
DE RECRUTEMENT DE PROFESSEURS AGRÉGÉS**

Section : LETTRES CLASSIQUES

VERSION GRECQUE

Durée : 4 heures

*Les dictionnaires grec-français Bailly, Geogin et Magnien-Lacroix sont autorisés.
L'usage de tout ouvrage de référence, de tout autre dictionnaire et de tout matériel électronique est rigoureusement interdit.*

Dans le cas où un(e) candidat(e) repère ce qui lui semble être une erreur d'énoncé, il (elle) le signale très lisiblement sur sa copie, propose la correction et poursuit l'épreuve en conséquence.

De même, si cela vous conduit à formuler une ou plusieurs hypothèses, il vous est demandé de la (ou les) mentionner explicitement.

NB : *Hormis l'en-tête détachable, la copie que vous rendrez ne devra, conformément au principe d'anonymat, comporter aucun signe distinctif, tel que nom, signature, origine, etc. Si le travail qui vous est demandé comporte notamment la rédaction d'un projet ou d'une note, vous devrez impérativement vous abstenir de signer ou de l'identifier.*

Tournez la page S.V.P.

Après la mort d'Alexandre, Eschine, depuis son exil, met en garde les Athéniens contre ceux qui les incitent à se soulever.

Μηδὲ ῥαψωδείτωσαν μάτην ἐπαινοῦντες ἡμῶν τοὺς προγόνους τε καὶ τὴν
χώραν, ὅτι ἐγένοντο ἐν αὐτῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ἠγωνίζοντο οἱ θεοί· ἐπεὶ πύθεσθε
αὐτῶν τί ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ τὴν πόλιν ὤνησε τὴν Ἀθηναίων, ὅτι Ἄρης
πρὸς Ποσειδῶνα ὑπὲρ Ἀλιρροθίου ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἐκρίθη. Ἄλλ' εἰ πρὸς
5 Ἀντίπατρον, ἢ ὅστις ἄλλος Μακεδόνων βασιλεύς, ἱκανοὶ ἔσμεν ἀγωνίσασθαι,
τοῦτο χρὴ σκοπεῖν· κὰν ἱκανοὶ ὦμεν, ἀγαθῇ τύχῃ ἀναλαβόντες τὰ ὄπλα εὐθέως
ἐλευθερῶμεν τοὺς Ἕλληνας. Εἰ δὲ τούτου μὲν ὀλιγωρήσομεν, κολακευόμενοι δὲ
ἠσθησόμεθα, πῶς οὐ μετὰ τοῦ δοκεῖν ἑαυτοῖς αἴτιοι γεγονέναι τῶν συμφορῶν, ὃ
μόνον οὐδὲ παραμυθίαν ἔχει τοῖς κακῶς πράττουσιν, ἀτυχήσομεν ; ἔστιν δὲ καὶ
10 πόλεως καὶ ἀνδρὸς εὖ φρονοῦντος ἔργον, ἀεὶ πρὸς τὰς παρούσας ἀφορμὰς ὑπὲρ
τῶν παρόντων βουλευσασθαι· τὸ δὲ τὴν μὲν τόλμαν εἰς τὰ πράγματα, οἷς
ἐπιχειρεῖ τις, ἐκ τῆς πρόσθεν ἰσχύος ἔχειν, τὴν δὲ ἰσχὺν πάλαι ποτ' ἔσχηκέναι
μεγάλην, ὁμοιά γε φαίνεται, ὥσπερ ἂν εἴ τις Ὀλυμπίασι νικήσας πολλάκις
ὑστερον γέρων ὢν ἀπογράφοιτο ἔτι καὶ προκαλοῖτο τοὺς ἀντιπάλους
15 ἀναμιμνησκόμενος ἧς ἔσχηκεν, οὐχὶ τῆς παρούσης, δυνάμεως. Ἄξιον δὲ καὶ ἅ
λέγειν αὐτοὺς πυνθάνομαι λογίσασθαι μεθ' ὑμῶν, ὡς καινὰ καὶ θαυμαστὸν
ὅσον εἰς ἅ βούλονται πρᾶξαι συλλαβεῖν δυνάμενα, φάσκοντας δεῖν ὑμᾶς
ὁμονοεῖν, ὥσπερ ὑμᾶς οὐκ ἐπισταμένους ὅτι τοῦτο μὲν πάσῃ πόλει, καὶ
πολεμεῖν καὶ εἰρήνην ἄγειν βουλομένη, κράτιστόν ἐστιν. Δεῖ δὲ οὐ τοῦτο σκοπεῖν
20 εἰ ὁμονοητέον ὑμῖν πολεμοῦσιν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων· ὁμονοητέον γὰρ καὶ
πολεμοῦσι καὶ μὴ παντὸς εἴνεκα· ἀλλ' εἰ βουλομένοις πολεμεῖν καὶ ὁμονοεῖν, ὡς
ἴσμεν ἅπαντες, αὐτάρκης ἐστὶν ἡ δύναμις. Ἔως δ' ἂν μήτε στρατιάς, ἃς
πολεμοῦντες ἔξομεν, μήτε χρημάτων πόρους δεικνύωσιν, ἀλλὰ τὴν Ἀθηναίων
ἔγγυον διδῶσι τοῦ πολέμου, μηδὲν Δημοσθένους διαφέρειν αὐτοὺς αὐτίκα
25 νομίζετε. Ἄλλ' ἐκεῖνον μὲν, ὥσπερ ἦν ἄξιος παραπλήξ τὴν διάνοιαν ὢν,
κατελύσατε εἰκότως· τούτοις δὲ ἀποχρησάτω μηδὲν παθεῖν κακὸν παραδόξους
λόγους μελετῶσι, καὶ μηδὲ λείψανον ἔωσιν ἡμῖν τι τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ
τούτων φθονοῦσι, πράττειν δ' ἀεὶ βουλομένοις, ἕως ἂν τὸ Θηβαίων
πολιτεύσωνται πολίτευμα, μηλόβοτον ἡμῶν γενέσθαι τὴν χώραν καὶ
30 κατασκαφῆναι τὴν πόλιν ἀναγκάσαντες· οὐ γάρ, εἰ κακῶς ἔχει τὰ πράγματα,
διὰ τοῦτο μηδὲν, ὅπως μὴ χεῖρον ἔξει, φροντιστέον.

ESCHINE, *Lettres*.